

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕТНОГРАФІЯ УКРАЇНИ»**

Галузь знань: 01 Освіта /Педагогіка

Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (польська))

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: 2

Семестр: 4

Факультет	Факультет філології та журналістики
Кафедра	Української літератури, українознавства та методик їх навчання
Викладач	Циганок Оксана Олександрівна, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання E-mail: o.o.tsyhanok@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=9528
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити / 120 год.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (30 год.), практичні (30 год.), самостійна робота (60 год.)
	Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (108 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти дотримуються принципів академічної доброчесності, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.</p> <p>Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти відвідають всі лекції і семінарські (практичні) заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску його.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до визначених робочою програмою тем семінарських (практичних) занять, на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань; при виконанні ІНДЗ самостійно вибирають його тему та творчо підходять до його вирішення.</p>
Що будемо вивчати?	Історія формування та розвитку українського етносу, його культуру та побут, а саме: традиційні форми виробничої діяльності народу, домашні ремесла і промисли, знаряддя праці, їжа, одяг і прикраси, сімейний і громадський побут, духовна культура (звичаї, обряди, вірування, народний календар, морально-етичні цінності, звичаєве право, народне мистецтво) тощо.

<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Курс сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти знань, вмінь і навичок, необхідних для діяльності вчителя української мови і літератури; формування у молодого покоління державницького світогляду опертого на патріотизм, почуття національної гідності, національної гордості, на соціальну справедливість і загальнолюдську відповідальність за долю нашої планети, на духовність і моральність, як запоруку цивілізаційного розвитку держави.</p> <p>Мета курсу – ознайомити студентів з історією формування та розвитком українського етносу, його культурою та побутом.</p>
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Володіти власною державницькою позицією, особистою культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української культури та історії, сприяти вихованню національно свідомих громадян України. Володіти концептуальними науковими та практичними знаннями; поглибленими когнітивними та практичними вміннями й навичками, використовувати міжпредметні зв'язки, інтегрувати зміст різних предметів у навчанні учнів. Володіти сучасними методиками і технологіями навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі / навчального предмета відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку; різними методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів, вміти коригувати їхні індивідуальні освітні траєкторії з урахуванням отриманих результатів; вміти добирати та застосовувати інновації у педагогічній діяльності, оцінювати їхню результативність, аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем. Використовувати гуманістичний потенціал мови, літератури, історії для формування духовного світу та патріотизму юного покоління громадян України, зарубіжної літератури, польської мови та краєзнавства – для розширення їх світогляду.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи в практичній діяльності сучасні підходи до навчання на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання. Здатність до прогнозування результатів педагогічної взаємодії та адаптації до діяльності в мінливих умовах освітнього середовища; здатність моделювати зміст навчання, добирати і використовувати сучасні й ефективні методики та технології навчання, виховання і розвитку учнів, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої науки, усвідомлювати динаміку її розвитку, інтерпретувати й порівнювати мовні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту та його елементів. Уміння використовувати досвід світового письменства для виховання високих моральних і громадянських якостей: формувати засобами світової літератури розуміння та усвідомлення досягнень культури, загальнолюдських моральних цінностей, національну свідомість, патріотизм.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Історія становлення та сучасний стан етнографічної науки в світі. Історія етнографічної науки. Методика і методи етнографічних досліджень. Школи і напрями етнографії. Етнографічне районування України. Етнографічні групи українського народу. Антропологічні типи українців. Походження та національний характер українців. Народні знання та світоглядні уявлення українського народу. Звичаї та обряди українського народу. Громада та громадський побут. Основні галузі господарства</p>

	українців. Художні промисли і ремесла. Підсобні заняття, промисли і ремесла. Сім'я та сімейний побут українців. Українське національне вбрання. Народна їжа. Традиційний український транспорт. Сільські поселення та селянський двір. Народна архітектура України.
Обов'язкові завдання	Здобувач має виконувати практичні заняття, модульний та підсумковий контролю, ІНДЗ.
Міждисциплінарні зв'язки	Теорія та історія педагогіки, психологія, українознавство, українська міфологія, етнопедагогіка.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	Циганок О. О. Етнографія України. Умань : ПП Жовтий, 2011. 129 с. Циганок О. О. Практична етнографія. Умань : Жовтий О. О., 2015. 155 с. Етнографічний образ українців зарубіжжя: корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Ч.1 : Культура життєзабезпечення та традиційні соціонормативні практики / Упоряд.: Г. Бондаренко, Ю. Бідношия, Й. Вархол ; голов. ред. Г. Скрипник. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2019. 674 с. Етнографічний образ сучасної України: корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т.2 : Родина та культура сімейного співжиття / Уклад. : М. Курінна, О. Поріцька, Л. Боса, О. Головка ; голов. ред. Г. Скрипник. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2018. 457 с.
Поточний контроль	Виконання практичних робіт, тестування, ІНДЗ. Загальна система оцінювання за навчальною дисципліною визначається розділом 8 Положення про порядок організації освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини – види та критерії оцінювання відображені в робочій програмі з дисципліни.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник

Оксана ЦИГАНОК